

Dosarul nr. 2rc-122/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. A. Cucerescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, V. Buhnaci, I. Cotruță)

DECIZIE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Instituția Medico - Sanitară Publică
„Institutul de Medicină Urgentă”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere
Limitată „Intermed” împotriva Instituției Medico - Sanitare Publice „Institutul de
Medicină Urgentă” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și la
cererea reconvențională a Instituției Medico - Sanitare Publice „Institutul de
Medicină Urgentă” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Intermed” cu
privire la anularea contractelor de achiziții publice

împotriva încheierii din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea
prin care a fost respinsă cererea Instituției Medico - Sanitare Publice „Institutul de
Medicină Urgentă” de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei
penale și restituit apelul declarat de Instituția Medico - Sanitară Publică „Institutul
de Medicină Urgentă”

constată:

La 22 februarie 2018, SRL „Intermed” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” cu privire la încasarea
datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 7, 32, 38, 166-167 CPC,
art. 512, 513, 514, 572, 602 Cod civil, a solicitat admiterea acesteia, încasarea din
contul pârâtului în beneficiul SRL „Intermed” a datoriei în cuantum de 6929709,60
de lei, a taxei de stat în cuantum de 50000 de lei și a cheltuielilor pentru asistența
juridică în cuantum de 25000 de lei.

Prin încheierea protocolară din 3 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul
Centru, a fost atras în proces în calitate de intervenient principal Ministerul
Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM.

La 16 octombrie 2018, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Intermed”, intervenienți accesorii Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, Ministerul Finanțelor al RM, Ministerul Justiției al RM și Procuratura Anticorupție cu privire la anularea contractelor de achiziții publice.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167, 172, 173 CPC, a solicitat admiterea acesteia, constatarea nulității contractelor de achiziții publice nr. 344 din 24 noiembrie 2014, nr. 345 din 24 noiembrie 2014 și 346 din 24 noiembrie 2014.

Prin hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea SRL „Intermed”.

A fost încasată de la IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” în beneficiul SRL „Intermed” datoria în mărime de 6929709,60 de lei și taxa de stat în mărime de 50000 de lei.

A fost respinsă integral acțiunea reconvențională înaintată de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”.

La 22 martie 2019, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii reconvenționale.

La 26 martie 2019, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii SRL „Intermed” și admitere integrală a cererii reconvenționale depusă de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”.

Prin încheierea din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelurilor declarate de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, fiindu-le acordat termen până la 10 iunie 2019 ora 16:00 pentru depunerea apelurilor motivate cu înscrierile prevăzute de lege și prezentarea bonurilor de plată a taxei de stat în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Totodată, apelanților le-a fost explicat că dacă nu vor lichida neajunsurile, cererile de apel vor fi restituite.

La 11 iunie 2019, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a depus cerere de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei penale.

Prin încheierea din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei penale și restituite apelurile declarate de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, din motiv că apelanții nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel.

A fost restituită taxa de stat achitată de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” la 29 mai 2019 prin ordinul de plată nr. 1493 în sumă de 37500 de lei, de către organul fiscal prin intermediul Trezoreriei de Stat.

La 26 iunie 2019, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a declarat recurs împotriva încheierii din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului, cu referire la prevederile art. 261 lit. h) și 262 lit. e) CPC, a invocat că prezenta cauză nu poate fi examinată până la examinarea cauzei penale conexe privind învinuirea Inei Vorona în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5), 42 alin. (4), (5), 325 alin. (1) lit. a), 249 alin. (3) și 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal, deoarece obiectul examinării îl constituie în ambele cazuri procedura de încheiere și executare a contractelor de achiziții publice nr. 344 din 24 noiembrie 2014, nr. 345 din 24 noiembrie 2014 și 346 din 24 noiembrie 2014 încheiate între IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și SRL „Intermed”, care se află în litigiu, iar cauza la moment nu este finalizată.

A obiectat că instanța de apel incorect a aplicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Mai mult ca atât, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a solicitat nu suspendarea examinării cauzei, dar amânarea procesului pentru a avea posibilitatea de a formula un apel efectiv, care să fie în concordanță cu aprecierea de către instanța de judecată a relațiilor contractuale dintre IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și SRL „Intermed”, care urmează a fi apreciate în cauza penală menționată.

Or, aprecierea diferită a relațiilor contractuale între părți ar crea dificultăți în executarea hotărârilor judecătorești adoptate de diferite instanțe.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 iunie 2019 împotriva încheierii din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii în partea contestată urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 22 martie 2019, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii reconvenționale (f. d. 166-167).

Tot actele cauzei atestă că la 26 martie 2019, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii SRL „Intermed” și admitere integrală a cererii reconvenționale depusă de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” (f. d. 170-172).

Ca urmare prin încheierea din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs apelurilor declarate de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, fiindu-le acordat termen până la 10 iunie 2019 ora 16:00 pentru depunerea apelurilor motivate cu înscrisurile prevăzute de lege și prezentarea bonurilor de plată a taxei de stat în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

Totodată, apelanților le-a fost explicat că dacă nu vor lichida neajunsurile cererile de apel vor fi restituite (f. d. 192-194).

Este cert și faptul că la 11 iunie 2019, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a depus o cerere de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei penale, ce are tangență cu prezenta cauză civilă (f. d. 196-197).

La cererea de amânare a examinării cauzei, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a anexat și ordinul de plată nr. 1493 din 29 mai 2019 care atestă achitarea taxei de stat în cuantum 37500 de lei (f. d. 198).

Prin încheierea din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei penale și restituite apelurile declarate de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, din motiv că apelanții nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel.

A fost restituită taxa de stat achitată de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” la 29 mai 2019 prin ordinul de plată nr. 1493 în sumă de 37500 de lei, de către organul fiscal prin intermediul Trezoreriei de Stat (f. d. 200-202).

Se va menționa că încheierea din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost contestată cu recurs doar de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”.

Așadar, instanța de recurs reține că materialele cauzei denotă cu certitudine că încheierea instanței de apel din 7 mai 2019, prin care a fost acordat termen apelanților până la 10 iunie 2019 ora 16:00 pentru depunerea apelurilor motivate cu înscrisurile prevăzute de lege și prezentarea bonurilor de plată a taxei de stat, a fost expediată la adresa electronică a IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” anticamera@urgenta.md la data de 7 mai 2019 ora 16:27, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului (f. d. 195).

Cu toate acestea, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” a lichidat doar parțial neajunsurile cererii de apel stabilite prin încheierea din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, achitând la 29 mai 2019 taxa de stat în cuantum de 37500 de lei (f. d. 198), pe când apelul desfășurat, în termenul acordat de către instanță, nu a fost prezentat.

Potrivit prevederilor art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Raportând la caz prevederile legale susmenționate, instanța de recurs relevă că instanța de apel, stabilind că neajunsurile cererii de apel depuse de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” nu au fost lichidate pe deplin de către apelantă în interiorul termenului acordat de instanță prin încheierea din 7 mai 2019, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, întemeiat a restituit, prin încheierea din 12 iunie 2019, cererea de apel depusă de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”.

La acest segment, este necesar de a menționa și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, instanța de recurs subliniază că în cazul în care instanța de judecată a stabilit un anumit termen în care trebuie efectuate anumite acțiuni procesuale impuse prin lege, partea care urmează să le execute are obligația de a îndeplini aceste acțiuni în termenul indicat în actul de dispoziție judecătoresc.

De altfel, această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Totodată, instanța de recurs apreciază ca fiind lipsite de substanță argumentele recurente cu referire la faptul că examinarea prezentei cauze urma a fi amânată până la examinarea cauzei penale, pentru a avea posibilitatea de a formula un apel efectiv, care să fie în concordanță cu aprecierea de către instanța de judecată a relațiilor contractuale dintre IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” și SRL „Intermed”, care urmau a fi apreciate în cauza penală.

Și asta deoarece, după cum corect a reținut și instanța de apel, prin apelul motivat, IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” urma să-și expună dezacordul cu soluția primei instanțe, reieșind din hotărârea redactată a instanței, contestate, de altfel, de către IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a respins cererea privind amânarea examinării cauzei până la examinarea cauzei penale, mai cu seamă, că amânarea examinării cauzei, reieșind din prevederile art. 365¹ alin. (2) CPC, poate fi solicitată de părți și dispusă de către instanță doar în cadrul examinării apelului în

fond, care poate avea loc doar după înlăturarea neajunsurilor cererii de apel și primirea apelului în procedură.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel în partea prin care a fost respinsă cererea IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei penale și restituit apelul declarat de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă” împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani.

Față de cele ce preced, se constată netemeinicia cererii de recurs depusă de IMSP „Institutul de Medicină Urgentă”, fapt ce impune respingerea acesteia și menținerea încheierii în partea contestată.

Având în vedere că în rest încheierea nu a fost contestată, instanța de recurs consideră inoportun de a se expune cu privire la temeinicia încheierii în partea restituirii cererii de apel depuse de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Instituția Medico - Sanitară Publică „Institutul de Medicină Urgentă”.

Se menține încheierea din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost respinsă cererea Instituției Medico - Sanitare Publice „Institutul de Medicină Urgentă” de amânare a examinării cauzei până la examinarea cauzei penale și restituit apelul declarat de Instituția Medico - Sanitară Publică „Institutul de Medicină Urgentă”, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Intermed” împotriva Instituției Medico - Sanitare Publice „Institutul de Medicină Urgentă” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a Instituției Medico - Sanitare Publice „Institutul de Medicină Urgentă” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Intermed” cu privire la anularea contractelor de achiziții publice.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Ala Cobăneanu